

**PODKOWIAŃSKA WYŻSZA SZKOŁA MEDYCZNA**  
im. Zofii i Jonasza Łyko

**RADA WYDZIAŁU FIZJOTERAPII**

**PROGRAM STUDIÓW**

**PIERWSZEGO STOPNIA**

**Załącznik do Uchwały 1/2016**  
**Rady Wydziału Fizjoterapii PWSM**  
**z dnia 10.02.2016 r.**

**Podkowa Leśna - 2016/2017 - 2018/2019**

**Wstęp**

Rada Wydziału Fizjoterapii na posiedzeniu w dniu 10.02. 2016 r. zakończyła prace nad Programem Studiów na kierunku *fizjoterapia*. Jest on opisem procesu kształcenia, który prowadzi do uzyskania efektów kształcenia, zdefiniowanych przez Senat w Uchwale nr 16/2012 z dnia 11.10.2012 r. (z późn. zm.) w sprawie: wprowadzenia efektów kształcenia dla kształcenia fizjoterapeutów. Zawiera on plan przedmiotowy oraz harmonogram jego realizacji w okresie studiów. Plan studiów wynika bezpośrednio z założonych efektów kształcenia.

Program studiów zawiera:

**1.0. Ogólną charakterystykę studiów**

### **1.1. Liczba semestrów i punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji**

Studia w Podkowińskiej Wyższej Szkole Medycznej realizowane są w 3 letnim okresie w ciągu 6 semestrów. W trakcie studiów student osiąga 180 punktów ECTS. Jednemu punktowi ECTS odpowiada 25-30 godz. kształcenia.

### **1.2. Opis modułów kształcenia**

W załączniku znajdują się karty przedmiotowe do wszystkich 80 modułów realizowanych w Uczelni w procesie osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia. Wszystkie karty przedmiotowe mają generalnie ten sam układ treści. Układ sylabusu zawiera następujące elementy:

- nazwa i zwięzła charakterystyka przedmiotu,
  - forma zajęć, liczba godzin w planie studiów,
  - cele przedmiotu,
  - wymagania wstępne,
  - przedmiotowe efekty kształcenia,
  - treści programowe,
  - literatura,
  - metody dydaktyczne,
  - obciążenie pracą studenta,
  - warunki dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu,
  - metody weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia,
  - kryteria oceny,
  - macierz realizacji przedmiotu,
  - prowadzący przedmiot.

### **1.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk**

Proces kształcenia realizowany jest również przez praktyki zawodowe: praktykę zawodową Stanowi ona integralną część programu studiów oraz nieodłączny element

przygotowania do zawodu fizjoterapeuty. Jej celem jest wyposażenie absolwentów w umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce zawodowej. Czas zajęć praktycznych stwarza okoliczności zdobywania doświadczenia zawodowego oraz nabywania umiejętności współpracy z pacjentem a także całością zespołu terapeutycznego.

Praktykę zawodową odbywają studenci w trakcie trwania ostatniego roku studiów, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 14 ust.1 ustawy z dnia 25 września 2015 r. O zawodzie fizjoterapeuty. Praktyka zawodowa obejmuje 960 czterdziestopięciominutowych godzin dydaktycznych. Osoba zwana „praktykantem” realizuje końcową praktykę fizjoterapeutyczną na podstawie skierowania.

Okres praktyki zawodowej ulega przedłużeniu o czas nieobecności osoby odbywającej praktykę przez okres pobierania świadczeń, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 159, z późn. zm.5). Okres praktyki zawodowej może być skrócony zgodnie z Regulaminem praktyk na uzasadniony wniosek osoby odbywającej praktykę. Osoba odbywająca praktykę wykonuje zadania zawodowe wynikające z ramowego programu praktyki zawodowej pod bezpośrednim nadzorem opiekuna będącego pracownikiem podmiotu leczniczego. Opiekunem może być fizjoterapeuta z tytułem magistra, wykonujący zawód w określonym podmiocie posiadający co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie.

Praktykant w pierwszym miesiącu odbywania praktyki fizjoterapeutycznej może wystąpić z wnioskiem do opiekuna o skrócenie praktyki. We wniosku wskazuje okres wnioskowanego skrócenia. Zaliczenie wnioskowanej części praktyki zawodowej może nastąpić na udokumentowany wniosek studenta, potwierdzający zdobyte umiejętności praktyczne, w ramach wykonywanego stosunku pracy, wolontariatu, udziału w pracach obozu, pod warunkiem że charakter wykonywanych obowiązków spełnia wymagania programu praktyk.

Zaliczenie praktyki realizowanej za granicą wymaga dostarczenia przez studenta oryginałów dokumentów potwierdzających zrealizowanie programu praktyki oraz tłumaczenia tych dokumentów na język polski.

W czasie trwania praktyki student jest zobowiązany do: sumiennego i starannego wykonania powierzonych czynności i zadań, przestrzegania ustalonego harmonogramu i czasu odbywania praktyki, przestrzegania przepisów i zasad etycznych dotyczących wykonywania zawodu fizjoterapeuty, przestrzegania regulaminu organizacyjnego i porządku ustalonego w podmiocie leczniczym, zobowiązany jest także do dbałości o dobro podmiotu

lecniczego i ochrony jego mienia oraz dochowania tajemnicy zawodowej oraz innych tajemnic ustawowo chronionych a także do przestrzegania zasad współżycia społecznego. Praktykant zobowiązany jest także do realizacji programu praktyk zawodowych, przestrzegania przepisów obowiązujących w miejscu odbywania praktyki, stawiania się w miejscu praktyki o godzinie wyznaczonej przez opiekuna praktyki zawodowej sprawującego bezpośredni nadzór nad studentem, posiadania ubezpieczenia od OC zawieranych indywidualnie przez studenta lub za pośrednictwem Uczelni z firmą ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez studentów w trakcie odbywania praktyk studenckich przewidzianych w programie dydaktycznym studiów, posiadania aktualnej książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych, posiadania ochronnego ubrania medycznego.

W dzienniku praktyki zawodowej praktykant odnotowuje najistotniejsze informacje dokumentujące przebieg praktyki, w szczególności krótkie opisy przypadków choroby i leczenia, opisy metod diagnostycznych, planowanie fizjoterapii, opisy metodyki wybranych zabiegów fizjoterapeutycznych, opisy metod oceny postępów leczenia, wyniki leczenia, w sposób uniemożliwiający identyfikację pacjentów.

Praktyka zawodowa odbywa się w podmiotach leczniczych, o których mowa w art. 89 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Całość przebiegu praktyk określa wewnętrzny Regulamin Praktyk Zawodowych Fizjoterapeutów. Dziennik odbytych praktyk pozostaje w teczce akt osobowych absolwenta.

#### **1.4. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia**

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia to nie mniej ważny proces jak dostarczenie studentowi wiedzy, umiejętności i wielokrotnych możliwości interioryzacji pożądaných kompetencji społecznych. Weryfikacja ta nie odbywa się tylko w czasie sesji egzaminacyjnych, gdyż jest to bezustanny proces w całym cyklu kształcenia. Każdy wykładowca realizując kolejny moduł planu studiów bardzo często bazuje na osiągniętych przez studentów efektach kształcenia uzyskanych na wcześniejszym etapie studiów. Określa się tym sposobem gotowość studentów do realizacji następnych, bardziej złożonych, o większym poziomie trudności, efektów kształcenia.

Cała, usystematyzowana procedura weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów kształcenia zawarta jest w sylabusie (karcie przedmiotowej). Na poziomie danego modułu formułuje się przedmiotowe efekty kształcenia na podstawie kierunkowych efektów kształcenia. Punkt 13 każdego sylabusu zawiera tabelę „Macierz realizacji przedmiotu”, która określa w których

jednostkach dydaktycznych realizowany jest dany efekt przedmiotowy. Kategoria „Nasylenie realizacji efektu kierunkowego” sygnalizuje w jakim stopniu dana jednostka dydaktyczna ma spełnić zadanie opanowania danego efektu kierunkowego. Trzy krzyżyki są wskazówką dla wykładowcy, że On, na tym właśnie przedmiocie, na tej jednostce dydaktycznej, ma osiągnąć konkretny efekt kształcenia, bo jest to przedmiot (i temat) najściślej skorelowany z konkretnym efektem kształcenia. Jeden krzyżyk w kolumnie „Nasylenie realizacji efektu kierunkowego” sygnalizuje, że dany efekt kształcenia jest również realizowany na innych modułach, przedmiotach i jednostkach dydaktycznych, lub że ważność określonego efektu kształcenia jest tak istotna, że jest on utrwalany na wiele sposobów. W zakresie wiedzy absolwent ma znać i rozumieć w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami, różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności. W zakresie osiągniętych umiejętności absolwent ma wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy - także z innych dziedzin; samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie, komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska. W zakresie kompetencji społecznych absolwent powinien przejawiać postawę gotowości do: tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia, podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, podejmowanych ról wynikających z podziału pracy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.

Zawarta w sylabusie tabela nr 12 uwidacznia sformułowane „Kryteria oceny”, które określają pożądane zachowania i postawy: aktywność intelektualną (przeciwieństwo bierności, apatyczności), utechniczenie języka (wskazujące na wykształtowanie ważnych kategorii pojęciowych), biegłość manualną i znajomość uczonych technik oraz umiejętność samodzielnego, wieloaspektowego wnioskowania i przewidywania zdarzeń.

Egzamin dyplomowy to ostatni etap weryfikacji i oceny dokonany w finalnym etapie pięcioletniego okresu kształcenia. Student losuje pytania – zadania z pośród pytań pokrywających wszystkie kierunkowe efekty kształcenia, które ma osiągnąć w całym procesie kształcenia. Jest to egzamin znacząco kształtujący ostateczną ocenę umieszczoną na dyplomie.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych jest niezwykle istotna. Wskazują na to interesariusze zewnętrzni współpracujący z uczelnią w charakterze sędziów kompetentnych. Pomiar kompetencji społecznych studentów to zbiór cząstkowych ocen

zdobywanych w trakcie wykładów, seminariów, ćwiczeń, lektoratu, ćwiczeń klinicznych oraz praktyk zawodowych. „Dzienniczek praktyk” zawiera nie tylko program praktyk ale również ocenę kompetencji społecznych studenta. Ocenę w tym zakresie wystawia bezpośredni opiekun praktyk sprawujący nadzór nad praktykantami z ramienia placówki medycznej związanej z uczelnią „Porozumieniem współpracy”.

#### **1.4.1. Odniesienie efektów kierunkowych do stosowanych metod dydaktycznych**

Tabela zawarta w załączniku nr 8 obrazuje odniesienie efektów kierunkowych do różnych metod dydaktycznych wykorzystywanych w procesie kształcenia. Z sylabusów wynika, że najczęściej stosowane są następujące formy realizacji przyjętych efektów kształcenia: wykład, ćwiczenia, ćwiczenia kliniczne, seminarium, przekaz multimedialny, praktyka zawodowa, pracownia, lektorat. Należy zwrócić uwagę, że wszystkie efekty kierunkowe realizowane są przez więcej niż jedną formę kształcenia.

Rektorska Komisja Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wygenerowała alternatywne metody dydaktyczne, które przedłożono wykładowcom w celu wzbogacenia warsztatu dydaktycznego. Metody te są testowane pod kątem użyteczności w osiągnięciu efektów kształcenia. Wybrane zostaną włączone do metod stosowanych w PWSM.

- I. Metody podające:
  - pogadanka,
  - opowiadanie,
  - opis,
  - prelekcja,
  - odczyt,
  - objaśnienie lub wyjaśnienie.
- II. Metody problemowe:
  - wykład problemowy,
  - wykład konwersatoryjny,
  - klasyczna metoda problemowa, omówienie problemu pojedynczego lub złożonego
- III. Metody aktywizujące:
  - metoda przypadków, studium indywidualne, grupowe, zbiorowe, analiza przypadków klinicznych,
  - metoda sytuacyjna,
  - inscenizacja,
  - gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne)

- dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, „okrągłego stołu”, burza mózgów, panelowa),
- IV. metody eksponujące:
- sztuka teatralna,
  - ekspozycja,
  - pokaz połączony z przeżyciem;
- V. Metody praktyczne:
- pokaz, pokaz czynności, pokaz z objaśnieniem, instruktaż, ćwiczenia utrwalające.

#### **1.4.2. Odniesienie efektów kształcenia do stosowanych form pomiaru dydaktycznego**

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia to nie mniej ważny proces jak dostarczenie studentowi wiedzy, umiejętności i wielokrotnych możliwości interioryzacji pożądaných kompetencji społecznych. Weryfikacja ta nie odbywa się tylko w czasie sesji egzaminacyjnych, gdyż jest to bezustanny proces w całym cyklu kształcenia. Każdy wykładowca realizując kolejny moduł planu studiów bardzo często bazuje na osiągniętych przez studentów efektach kształcenia uzyskanych na wcześniejszym etapie studiów. Określa się tym sposobem gotowość studentów do realizacji następnych, bardziej złożonych, o większym poziomie trudności, efektów kształcenia.

Cała, usystematyzowana procedura weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów kształcenia zawarta jest w sylabusie (karcie przedmiotowej). Na poziomie danego modułu formułuje się przedmiotowe efekty kształcenia na podstawie kierunkowych efektów kształcenia. Punkt 11 każdego sylabusu zawiera tabelę „Metody weryfikacji efektów kształcenia” określające stosowane formy pomiaru dydaktycznego. Zestawienie zbiorcze form pomiaru dydaktycznego zawiera załącznik nr 9.

### **1.5. Plan studiów**

#### **1.5.1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów**

Wygenerowany w uczelni opis efektów kształcenia ukierunkowuje proces dydaktyczny na realizację przedmiotów/ modułów zapisanych w *Planie Studiów* (zał. nr 10). Studia w PWSM realizowane są w formie stacjonarnej. Cały proces kształcenia realizowany jest w ciągu dziesięciu semestrów. W module: A. PODSTAWOWE NAUKI MEDYCZNE (25 pkt. ECTS) realizowane są treści z właściwego obszaru nauki w ilości 405 godzin

kontaktowych. W module przedmiotów podstawowych: B. NAUKI OGÓLNE Z JĘZYKIEM OBCYM (34 pkt. ECTS) realizowane są treści interdyscyplinarne w ilości 645 godzin kontaktowych. W module treści przedmiotów z zakresu podstaw fizjoterapii: C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW FIZJOTERAPII (43 pkt. ECTS) realizowane są treści specjalistyczne charakterystyczne dla zawodu fizjoterapeuty w wymiarze 780 godzin kontaktowych. W module: D. NAUKI W ZAKRESIE FIZJOTERAPII KLINICZNEJ (98 pkt. ECTS) realizowane są treści specjalistyczne charakterystyczne dla zawodu fizjoterapeuty dotyczące : klinicznych podstaw fizjoterapii, fizjoterapii klinicznej w dysfunkcjach układu ruchu, fizjoterapii w chorobach wewnętrznych, diagnostyki funkcjonalnej, programowania rehabilitacji, w ogólnym wymiarze 1365 godzin kontaktowych.

Kolejne moduły zawierają przedmioty, w których treści dydaktyczne są dowolnie wybierane przez studentów. Grupie tej przyznano 90 pkt. ECTS. W module F. PRAKTYKA FIZJOTERAPEUTYCZNA (38 pkt. ECTS) realizowana jest praktyka na 5 roku studiów w wymiarze 960 godzin. W module G. PRACA MAGISTERSKA, (22 pkt. ECTS) mieści się przedmiot *Seminarium magisterskie*, oraz aktywność dydaktyczna związana z napisaniem pracy magisterskiej i egzaminem dyplomowym. Moduł H. AUTORSKA OFERTA UCZELNI zawiera 4 moduły, z których student wybiera 3. Są to moduły związane głównie z doskonaleniem metodyki, diagnostyk i organizacji masażu. Modułowi temu przyznano 37,5 pkt. ECTS.

Plan studiów obejmuje 7720 godzin kształcenia, w tym:

- 4995 godzin kontaktowych (64,7 %) i 2725 godzin samokształcenia (35,29 %). Oznacza to, że w całym pięcioletnim procesie dydaktycznym student będzie miał osobisty kontakt z nauczycielami przez co najmniej 4995 godzin czterdziestopięciominutowych. Indywidualny nakład pracy danego studenta, związany z opanowaniem: wiedzy, umiejętności i specyficznych kompetencji społecznych, powinien - w oczekiwaniu wykładowców - obejmować 22725 czterdziestopięciominutowych godzin samokształcenia, w ciągu pięciu lat studiów.

W rozbiciu na moduły godziny kontaktowe realizowane są następująco:

**A. PODSTAWOWE NAUKI MEDYCZNE** - 405 godzin – 25 pkt. ECTS, które stanowią 8,33 % ogółu punktów ECTS, w tym:

- 180 godzin wykładów,
- 225 godzin ćwiczeń,



**B. NAUKI OGÓLNE Z JĘZYKIEM OBCYM** - 645 godzin – 34 pkt. ECTS, które stanowią 11,3% ogółu punktów ECTS, w tym:

- 210 godzin wykładów,
- 435 godzin ćwiczeń,

**C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW FIZJOTERAPII** - 780 godzin – 43 pkt. ECTS, które stanowią 14,3% ogółu punktów ECTS, w tym:

- 225 godzin wykładów,
- 555 godzin ćwiczeń.

**D. NAUKI W ZAKRESIE FIZJOTERAPII KLINICZNEJ** - 1365 godzin – 98 pkt. ECTS, które stanowią 29,3% ogółu punktów ECTS w tym:

- 4420 godzin wykładów,
- 510 godzin ćwiczeń audytoryjnych,
- 435 godzin ćwiczeń klinicznych.

**E. EGZAMIN DYPLOMOWY** - 250 godz. - 10 pkt. ECTS, które stanowią 3,33% ogółu punktów ECTS.

**F. MODUŁY DO WYBORU** - 1800 godz. - 90 pkt. ECTS, które stanowią 30,0 % ogółu punktów ECTS

**G. PRAKTYKA (ZAWODOWA) FIZJOTERAPEUTYCZNE** - 960 godzin – 39 pkt. ECTS, które stanowią 13,0 % ogółu punktów ECTS,.

**H. PRACA MAGISTERSKA** (seminarium mgr, praca mgr, egzamin mgr) - 30 godzin, ( + 560 godz. samokształcenia) – 13,5 pkt. ECTS, które stanowią 4,5 % ogółu punktów ECTS,.

**H. AUTORSKA OFERTA UCZELNI** - 810 godzin, 37,5 pkt. ECTS, które stanowią 12,5 % ogółu punktów ECTS, (część ta mieści w sobie 4 – w założeniu - równoważne moduły o łącznej ilości 1080 godzin i 50 pkt. ECTS. Trzy moduły, wybrane z czterech, posiadają 810 godz. i 37,5 pkt. ECTS).

Reasumując, plan studiów zawiera 4995 godzin kontaktowych, w tym

- 1275 godzin wykładów,
- 3720 godzin ćwiczeń (w tym: 1395 godzin ćwiczeń klinicznych i 2325 godzin praktyki zawodowej), co stanowi 74,47 % ogółu kontaktowych godzin.

Zgodnie z w art. 13 ust. 3 pkt. 1, Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty (z dnia 25 września 2015 r. Dz. U. 2015, poz. 1994) dyplomem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu fizjoterapeuty jest dyplom wydany osobie, która rozpoczęła po dniu 1 października 2017 r. jednolite 5-letnie studia wyższe w zakresie fizjoterapii, obejmujące co najmniej 300 punktów ECTS, w tym co najmniej 160 punktów ECTS w zakresie fizjoterapii. Stosownie do przytoczonego artykułu Ustawy plan studiów zawiera ponad 160 punktów ECTS w zakresie fizjoterapii. Łączna ilość punktów ECTS z modułów C (43 pkt. ECTS), D (98 pkt. ECTS), E (10 pkt. ECTS), F (90 pkt. ECTS), wynosi 241 punktów ECTS, a są to moduły wyłącznie z zakresu fizjoterapii.

## **1.6. 0. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów**

### **1.6.1. Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych przez studenta na zajęciach kontaktowych**

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 193 punktów ECTS na zajęciach kontaktowych co stanowi 64,33 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

### **1.6.2. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym**

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 227,93 punktów ECTS na zajęciach o charakterze praktycznym co stanowi 75,97 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

### **1.6.3. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych,**

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 25 punktów ECTS na zajęciach z zakresu nauk podstawowych co stanowi 8,3 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

### **1.6.4. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczeniowych**

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 34 punktów ECTS na zajęciach ogólnouczeniowych co stanowi 11,3 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

#### **1.6.5. Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi**

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 90 punktów ECTS realizując moduły podlegające wyborowi, co stanowi 30,0 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

#### **1.6.6. Część programu kształcenia realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich**

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 193 punkty ECTS w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich, co stanowi 64,33 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

**Wartość wskaźnika** (293 : 300 =) **0,64**

#### **1.7.0. System ECTS**

W Podkowieńskiej Wyższej Szkole Medycznej system ECTS został przyjęty zgodnie z wytycznymi dla szkół wyższych, jako systemem punktów zaliczeniowych stosowanym w szkołach Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, który obejmuje wszystkie kraje zaangażowane w Proces Boloński.

System ten został w PWSM przyjęty jako narzędzie zarządzania programem studentów. Zgodnie z założeniami Procesu Bolońskiego punktacja ECTS stanowi najważniejsze narzędzie mobilności studentów. Liczby godzin zajęć dydaktycznych, wraz z przyporządkowanymi do nich przedmiotami i punktami ECTS znajdują się w planie studiów. W Podkowieńskiej Wyższej Szkole Medycznej przyznaje się 1 pkt. ECTS za 25 - 30 godzin kształcenia. Punkty ECTS w PWSM zostały przyporządkowywane - głównie na podstawie opinii wykładowcy - na podstawie średniego nakładu pracy potrzebnego do osiągnięcia wymaganych efektów kształcenia / uczenia się. W semestrze student otrzymuje na ogół 30 pkt. ECTS, co oznacza, że powinien przez 900 godzin realizować proces kształcenia, aby osiągnąć wytyczone efekty kształcenia. Punkty ECTS odzwierciedlają nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych w programie efektów kształcenia / uczenia się. Efekty

kształcenia / uczenia się określają, co student powinien wiedzieć, rozumieć i potrafić zrobić oraz jakie standardy społecznego współżycia winien prezentować po pomyślnym zakończeniu procesu kształcenia. 60 punktów ECTS odpowiada rocznemu nakładowi pracy przeciętnego studenta i osiągnięty (w roku akademickim) efektem kształcenia / uczenia się.

**Karty przedmiotowe do wszystkich modułów przedmiotowych znajdują się w osobnym załączniku (Załączniki do Raportu Samooceny PWSM - 2019)**

Poniżej znajduje się przykładowy sylabus

**Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna im. Z. i J. Łyko**  
**Syllabus przedmiotowy 2018/19 – 2022/23r.**

Wydział	Fizjoterapii
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Specjalność	-----
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Okres kształcenia	5 lat / 10 semestrów

**1. Przedmiot**

Nazwa przedmiotu	Adaptowana Aktywność Fizyczna i Sport Osób z Niepełnosprawnością
Kategoria przedmiotu	Nauki w Zakresie Podstaw Fizjoterapii
Liczba punktów ECTS	4

Język wykładowy	Polski
Rok studiów/ semestr	III rok, VII semestr

## 2. Forma zajęć, liczba godzin w planie studiów

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Lektorat	Seminarium	Praktyka
15	45	-	-	-	-

## 3. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z możliwościami uprawiania różnych dyscyplin sportu przez osoby niepełnosprawne oraz wpływie turystyki i rekreacji na rehabilitację osób niepełnosprawnych
C2	Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą przepisów dyscyplin sportowych i klasyfikacji niepełnosprawności
C3	Przedstawienie studentom wiedzy na temat polityki państwa oraz organizacji pozarządowych w stosunku do osób niepełnosprawnych .

## 4. Wymagania wstępne

1	Ogólna wiedza z zakresu gier i zabaw ruchowych- w zakresie organizacji oraz prowadzenia zajęć grupowych
2	Ogólna wiedza z zakresu metodyki nauczania ruchu

## 5. Przedmiotowe efekty kształcenia

PW1	Student posiada wiedzę z zakresu historii sportu niepełnosprawnych w Polsce i na świecie
PW2	Student posiada wiedzę z zakresu klasyfikacji niepełnosprawności w zależności od uprawianej dyscypliny, zna przepisy gier i dyscyplin sportowych

PW3	Student potrafi określić wpływ turystyki i rekreacji na rehabilitację osób niepełnosprawnych
PU1	Student potrafi identyfikować problemy występujące w turystyce i rekreacji osób niepełnosprawnych.
PU2	Student potrafi opracować, weryfikować i modyfikować program turystyczny i rekreacyjny osób niepełnosprawnych, trening wytrzymałościowy i ogólnorozwojowy.
PU3	Student potrafi nawiązać współpracę z organizacjami działającymi na rzecz usprawnienia i usamodzielnienia osób niepełnosprawnych, organizujących imprezy sportowe.
PK1	Student jest świadomy własnych umiejętności w zakresie promowania sportu, turystyki i rekreacji z wykorzystaniem odpowiednich instrumentów dla potrzeb osób niepełnosprawnych
PK2	Student rozumie potrzebę poszerzania zakresu swojego działania o obszary dotyczące rekreacji, sportu i turystyki osób niepełnosprawnych
PK3	Student przewiduje skutki swoich działań i jest gotowy do wzięcia za nie odpowiedzialności .

## 6. Treści programowe

Lp	Tematyka zajęć – Wykłady	L.g.
Wd1.	Wprowadzenie do przedmiotu, omówienie programu nauczania, systemu oceniania, form i warunków zaliczenia przedmiotu. Przypomnienie podstawowych pojęć metodyki nauczania ruchu oraz gier i zabaw ruchowych. Polityka państwa w stosunku do osób niepełnosprawnych	2
Wd2.	Historia sportu osób niepełnosprawnych w Polsce i na świecie. Cele, zadania i funkcje sportu w procesie kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Różne definicje niepełnosprawności jej rodzaje oraz stopnie.	2
Wd3.	Fizjologiczne mechanizmy zarządzające kompensacją, zasady klasyfikacje grup niepełnosprawności oraz specyfika rozwoju, klasy sportowe dla poszczególnych rodzajów schorzeń. Przegląd organizacji sportowych zajmujących się organizacja sportu i rekreacji dla osób niepełnosprawnych	3

Wd4.	Charakterystyka poszczególnych klas sportowych. Trening ogólnorozwojowy i wytrzymałościowy osób niepełnosprawnych. Rekreacja i turystyka, turnusy aktywnej rehabilitacji.	2
Wd5.	Charakterystyka, przepisy i zasady wybranych dyscyplin sportowych pod względem niepełnosprawności –lekka atletyka	2
Wd6.	Charakterystyka, przepisy i zasady wybranych dyscyplin sportowych pod względem niepełnosprawności -gry zespołowe	2
Wd7	Charakterystyka, przepisy i zasady wybranych dyscyplin sportowych pod względem niepełnosprawności -sporty zimowe, pływanie	2
<b>Tematyka ćwiczeń</b>		
Ćw.1.	Zasady i przepisy gier zespołowych; piłka siatkowa na siedząco, koszykówka na wózkach, rugby na wózkach, piłka nożna osób niewidomych i niedowidzących	11
Ćw.2.	Program Olimpiad Specjalnych, specyfika organizacji i rywalizacji. Paraolimpiady. Najpopularniejsze dyscypliny sportowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.	11
Cw.3	Wykorzystanie różnych form prowadzenia zajęć dla osób niepełnosprawnych Opracowywanie konspektów treningu wytrzymałościowego i ogólnorozwojowego. Omówienie tańca towarzyskiego na wózkach, tenisa stołowego i szermierki	12
Ćw.4	Przygotowanie, pokaz i przeprowadzenie zajęć treningu wytrzymałościowego i ogólnorozwojowego, piłki siatkowej na siedząco, piłki nożnej dla osób niedowidzących	11

## 7. Literatura

Lp.	Obowiązkowa
1.	Łobożewicz T. „, Turystyka i rekreacja ludzi niepełnosprawnych” Warszawa 2000

2.	Śleżyński J. „Sport w rehabilitacji niepełnosprawnych” Szczecin 1999
3.	Dziedzic J. ‘Kultura fizyczna osób niepełnosprawnych” AWF Poznań 1996
4.	Dudek B. „, Turystyka ludzi niepełnosprawnych” U.K.FiT warszawa 1991
5.	„ Sport niepełnosprawnych w Polsce” PZSN „Start” 2003
<b>Uzupełniająca</b>	
1.	Grodziska I. „, Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych” M.PIP.S Warszawa 2000
2.	Borkowska M. „, Dziecko niepełnosprawne ruchowo” cz II AWF Warszawa 1997
3.	Bifron. Wydawnictwo Państwowego Funduszu osób Niepełnosprawnych w Warszawie
4.	Special Olympics- Oficjalne Przepisy Sportowe, Z.G.P.S.S. dla Osób Upośledzonych Umysłowo-Warszawa
5.	Remplewicz „, Lekka atletyka dla niewidomych” PZN warszawa 1988

## 8. Metody dydaktyczne

Metoda dydaktyczna	Symbol realizowanego tematu
Wykład informacyjny	<b>Wd1-Wd4</b>
Wykład problemowy	<b>Wd1</b>
Dyskusja	<b>Wd1, Wd4</b>
Prezentacje multimedialne	<b>Wd3 – Wd4</b>
Film	<b>Wd4, Wd5 ,Wd6, Wd7</b>



Burza mózgów	Ćw.1
Pokaz	Ćw.1, Ćw.2, Ćw.3
Metoda realizacji zadania	Ćw.4

### 9. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Liczba godzin
<b>Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim 66</b>	
Liczba godzin w planie studiów	60
Konsultacje	2
Zaliczenie	4
<b>Samodzielna praca studenta 40</b>	
Przygotowanie do zajęć, w tym studiowanie literatury	25
Przygotowanie referatu, projektu, prezentacji i innych	8
Przygotowanie się do zaliczenia, sprawdzianu	7
Inne	0
<b>Całkowity nakład pracy studenta w godzinach</b>	<b>106</b>
<b>Liczba punktów ECTS dla przedmiotu</b>	<b>4,0</b>

### 10. Warunki dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu

1.	Uczestnictwo w co najmniej 60% zajęć określonych planem studiów
2.	Opracowanie konspektu treningu ogólnorozwojowego/wytrzymałościowego

### 11. Metody weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia

Metoda weryfikacji efektów kształcenia	Symbol efektu przedmiotowego
Zaliczenie pisemne – test – pytania otwarte/zamknięte	PW1, PW2, PW3
Zaliczenie praktyczne –przygotowanie i przeprowadzenie zajęć treningu wytrzymałościowego/ogólnorozwojowego	PW2, PU1, PU2, PU3

Efekty dotyczące kompetencji PK1, PK2 i PK3 zostaną zweryfikowane podczas praktyk semestralnych i praktyki fizjoterapeutycznej.

### 12. Kryteria oceny

Na ocenę 3,0	Uzyskanie oceny 3,0 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 60% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 3,5	Uzyskanie oceny 3,0 – 3,5 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 70% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 4,0	Uzyskanie oceny 4,0 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 80% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 4,5	Uzyskanie oceny 4,0 – 4,5 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 85% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 5,0	Uzyskanie oceny 4,5 – 5,0 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 90% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.

### 13. Macierz realizacji przedmiotu

Treści kształcenia zgodnie z symbolami	Przedmiotowe efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Nasylenie realizacji efektu kierunkowego
--	---------------------------------	---	--

Wd1.	PW2; PK1, PK2, PK3	FZP_ W29; W13 FZP_ K03, K02, K09	++
Wd2.	PW1, PK1, PK2, PK3	FZP_ W20, W29; FZP_ K03, K02, K09	++
Wd3.	PW2, PW3; PK1, PK2, PK3	FZP_ W09, W29; W13, FZP_ K03, K02, K09	++
Wd4.	PW2, PW3; PK1, PK2, PK3	FZP_ W09, W29; W13, FZP_ K03, K02, K09	++
Wd5.	PW2; PK1, PK2, PK3	FZP_ W05; FZP_ K03, K02, K09	++
Wd6.	PW2; PK1, PK2, PK3	FZP_ W09; FZP_ K03, K02, K09	++
Wd7	PW2, PK1, PK2, PK3	FZP_ W09; FZP_ K03, K02, K09	++
Ćw1.	PW1; PW3, PU1; PK1, PK2, PK3	FZP_ W09; FZP_ U29; FZP_ K03, K02, K09	+++
Ćw2.	PW2, PU2; PK1, PK2, PK3	FZP_ W09; FZP_ U29; FZP_ K03, K02, K09	+++
Cw3	PW2; PU2; PK1, PK2, PK3	FZP_ W09; FZP_ U27; U29; FZP_ K03, K02, K09	+++
Ćw4	PW2; PU2; PK1, PK2, PK3	FZP_ W09; FZP_ U27; U29 FZP_ K03, K02, K09	+++

#### 14. Prowadzący przedmiot

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	mgr Arkadiusz Leszkiewicz
-----------------------------------	---------------------------

Osoba prowadząca wykład	mgr Arkadiusz Leszkiewicz
Osoba prowadząca ćwiczenia	mgr Arkadiusz Leszkiewicz

Podpisy prowadzących i osoby odpowiedzialnej za przedmiot:

1. ....
2. ....

## **B. Syllabusy – Karty Przedmiotowe**

**Załącznik nr 7 - Karty przedmiotowe do wszystkich 90 modułów przedmiotowych**